

Nr 156.

Ankom till riksdagens kansli den 18 maj 1931 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln gjorda framställning om anslag för utvidgning av Skillingaryds skjutfält.

(1:a avd.)

I den till riksdagen avlåtna den 3 januari 1931 dagtecknade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1931/1932 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 63 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att för utvidgning av Skillingaryds skjutfält för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 130—139 av åberopade statsrådsprotokollet.

Under punkten 74 i det vid 1928 års statsverksproposition, fjärde huvudtiteln, fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden anmälde dåvarande chefen för försvarsdepartementet vissa av vederbörande myndigheter framställda förslag om utvidgning av Skillingaryds och Remmene skjutfält.

Vidkommande sättet för utvidgningarnas genomförande samt frågan om beredande av medel för ändamålet anförde departementschefen, att utvidgningarna borde äga rum successivt under loppet av de närmaste åren, varigenom kostnaderna kunde fördelas å flera budgetperioder. För budgetåret 1928/1929 syntes medelsanvisningen — jämväl avseende skjutfältet vid Remmene — kunna begränsas till 50,000 kronor.

I enlighet med departementschefens i anslutning härtill gjorda hemställan föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att för utvidgning av vissa skjutfält för budgetåret 1928/1929 anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor, vilket belopp av riksdagen beviljades.

I 1929 års statsverksproposition (fjärde huvudtiteln, punkten 69) äskade Kungl. Maj:t ett belopp av 200,000 kronor, avsett för markförvärv för utvidgning av Skillingaryds skjutfält. Kungl. Maj:ts förslag grundade sig i huvudsak på en av chefen för Smålands arméartilleriregemente framlagd plan, enligt vilken utvidgningen av skjutfältet skulle äga rum i tre omgångar,

varvid den fortsatta medelsanvisningen för ändamålet borde ske sålunda, att för budgetåret 1929/1930 anvisades 200,000 kronor och för budgetåret 1930/1931 400,000 kronor samt att för budgetåret 1931/1932 anslag borde äskas för utvidgningens fullbordande med belopp, vartill erfarenheten från de förut gjorda markförvärven gäve anledning.

I skrivelse nr 4 A (punkten 61) anförde 1929 års riksdag, att riksdagen icke kunnat undgå att finna de kostnader, som utvidgningen av Skillingaryds skjutfält skulle medföra, vara så avsevärda, att riksdagen ansett det böra tagas under allvarligt överbäggande, huruvida det icke skulle vara i ekonomiskt hänseende fördelaktigare att i stället företaga utvidgning av annat skjutfält, eller om icke genom omläggning av planen för utvidgning av Skillingaryds skjutfält kostnaderna kunde nedbringas. Då de begärda inlösenbeloppen för den mark, som avsetts att tagas i anspråk vid utvidgningen, anslöte sig till tidigare verkställd värdering och högst betydligt överstege den av Kungl. Maj:t år 1928 uppskattade kostnaden för utvidgningen, hade riksdagen ansett önskvärt, att en ny och fullständig värdering verkställdes genom artilleri- och fortifikationsdepartementens försorg. För den händelse det därvid skulle visa sig, att marken kunde förvärfvas för någorlunda skäliga kostnader, hade riksdagen funnit sig kunna medgiva ett successivt inköpande av mark efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall. För detta ändamål syntes samma belopp, som anvisats för budgetåret 1928/1929, böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande.

Riksdagen anvisade alltså för budgetåret 1929/1930 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor för utvidgning av Skillingaryds skjutfält.

Genom beslut av Kungl. Maj:t den 16 maj 1929 anbefalldes arméförvaltningens artilleri- och fortifikationsdepartement att, med beaktande av vad riksdagen anført rörande den planerade utvidgningen av Skillingaryds skjutfält, verkställa förnyad utredning i ärendet.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 26 augusti 1929 framhöllo departementen, att av de gjorda utredningarna framgått, att en ytterligare utredning angående artilleriskjuskolans förläggning till annat skjutfält vore överflödig och att endast Skillingaryds skjutfält kunde komma i fråga att utvidgas för ifrågavarande ändamål och i den utsträckning, som av myndigheterna föreslagits.

Vid en av departementen verkställd förnyad värdering av den till inköp föreslagna marken vid Skillingaryd hade enligt upprättat instrument kostnaderna härför beräknats till omkring 650,000 kronor.

Arméförvaltningen har i sin skrivelse rörande lantförsvarets medelsbehov för nästkommande budgetår gjort framställning om anvisande av ytterligare anslag för genomförandet av den planerade utvidgningen av skjutfältet vid Skillingaryd. Ämbetsverket, som därvid uttalat önskvärdheten av att utvidgningen kunde genomföras under de två närmaste åren, ansåge kostnaderna för utvidgningen böra uppdelas på de båda närmaste budgetåren med förslagsvis 300,000 kronor, respektive 260,000 kronor, och hemställde förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för utvidgning av Skillinga-

ryds skjutfält för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 300,000 kronor.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

»Den utredning, som, i anledning av 1929 års riksdags därom framställda begäran, av myndigheterna verkställdes i detta ärende, torde få anses hava ådagalagt, att någon annan lämplig lösning av frågan om anskaffande av erforderlig skjutfältsterräng för skarpskjutningsövningarnas ändamålsenliga bedrivande vid artilleriets skjutskola och Smålands arméartilleriregemente icke erbjuder sig, än att härför behöflig mark förvärvas vid Skillingaryd, samt att härvid den för 1928 års riksdag framlagda planen för skjutfältets utvidgning i dess huvuddrag följes. Enligt den värdering, som senast ägt rum, skulle kostnaderna för utvidgningen komma att uppgå till omkring 650,000 kronor. Därest, på sätt av arméförvaltningen föreslagits, för utvidgning av Skillingaryds och Remmene skjutfält tidigare anvisade medel helt få disponeras för här ifrågavarande ändamål, skulle således ytterligare behöva anvisas i runt tal 560,000 kronor.

I överensstämmelse med den ståndpunkt, som legat till grund för Kungl. Maj:ts förut omförmälda, den 23 maj 1930 fattade beslut i ärendet, har jag ansett, att det framlagda förslaget om skjutfältets utvidgning bör genomföras. För ändamålet bör härvid i första hand tagas i anspråk för utvidgning av skjutfälten tidigare anvisade medel. Jag har utgått ifrån, att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att besluta såväl angående vilka områden, som böra inköpas av kronan, som ock beträffande de närmare villkoren för förvärvet av fastigheterna. Huruvida de värden, som åsatts respektive fastigheter vid den senast verkställda värderingen, äro skäligen och för kronan godtagbara, bör av Kungl. Maj:t prövas i varje särskilt fall. Nämnas bör i detta hänseende, att jämlikt beslut av Kungl. Maj:t den 4 december 1930 vissa markområden efter anbud inköpts av kronan till ett pris, som understigit det för områdena vid ifrågavarande värdering upptagna priset. Därest det i fortsättningen skulle visa sig omöjligt att ernå överenskommelse med vederbörande ägare om försäljning på antagbara villkor av mark, som är för skjutfältet oundgängligen erforderlig, torde expropriationsförfarande böra anlitas.

På sätt i 1928 års statsverksproposition förutsatts, torde skjutfältets utvidgning böra genomföras successivt, i den mån medel kunna beredas. Vad angår storleken av det anslag, som för det närmaste budgetåret bör anvisas för ändamålet, torde en summa av 100,000 kronor böra härför avses.»

Utskottet, som avlagt besök vid Skillingaryds skjutfält, har därvid icke kunnat undgå att finna, att den föreslagna utvidgningen av skjutfältet givits väl stor omfattning, och det har syns utskottet, som om vissa begränsningar härutinnan skulle kunna vidtagas.

Särskilt har utskottet ansett, att ytterligare undersökningar böra verkställas i syfte att vinna klarhet rörande möjligheten till överenskommelser med markägarna rörande nyttjanderätt till den erforderliga marken, utan att inköp därav behöver ske.

Då det emellertid synes önskvärt, att något belopp står till Kungl. Maj:ts förfogande för möjliggörande av mera angelägna markförvärv, har utskottet funnit, att ett belopp av 40,000 kronor bör anvisas för budgetåret 1931/1932.

*Utskottets
yttrande.*

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må för *utvidgning av Skillingaryds skjutfält* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor.

Stockholm den 18 maj 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 155.
